

B 4506
91
4-755

ЧОРНОМОРСЬК

CHORNOMORSK

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ БІОГРАФІЇ
SOUTH-UKRAINIAN INSTITUTE OF BIOGRAPHY

ЗМІСТ

ПРИРОДО-ГЕОГРАФІЧНИЙ СТАН	12
НАГОРОДИ ТА ВІДЗНАКИ МІСТА.....	20
СИМВОЛІКА МІСТА	34
ПОЧЕСНІ ГРОМАДЯНИ МІСТА ЧОРНОМОРСЬКА (ІЛЛІЧІВСЬКА)	39
ІСТОРИЧНА ДОВІДКА	76
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ СТАН.....	122
КУЛЬТУРА. СУСПІЛЬСТВО. ОСВІТА. ДУХОВНІСТЬ.....	180
ХРАМИ ЧОРНОМОРСЬКА.....	202
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	224
СПОРТ	228
СВЯТА ТА ПОДІЇ.....	242
МІСТО ПАРКІВ ТА ФОНТАНІВ	256
ДИТИНСТВО В СОНЯЧНОМУ МІСТІ	286
МІСТА ПОБРАТИМИ.....	300

LIST OF CONTENTS

NATURAL GEOGRAPHIC FEATURES	12
AWARDS AND HONOURS OF THE CITY	20
SYMBOLS OF THE CITY	34
HONORARY CITIZENS OF CHORNOMORSK CITY (ILlichIVSK).....	39
HISTORICAL BACKGROUND.....	76
ECONOMIC AND SOCIAL STATUS.....	122
CULTURE. SOCIETY. EDUCATION. SPIRITUALITY.....	180
CATHEDRALS OF CHERNOMORSK.....	202
HEALTH PROTECTION	224
SPORT	228
HOLIDAYS AND EVENTS.....	242
CITY OF PARKS AND FOUNTAINS	256
CHILDHOOD IN A SOLAR TOWN	286
TWIN-CITIES	300

ПРИРОДО- ГЕОГРАФІЧНИЙ СТАН

Чорноморськ (до 18 лютого 2016 року Іллічівськ) – місто обласного значення Одеської області, розташоване в південно-західній частині регіону, на правому березі Сухого Лиману в 20 км від Одеси. Площа міста складає 26 квадратних кілометрів. Дата заснування – 12 квітня 1973 року. Чорноморськ – найбільший морський торговельний порт Чорного моря і одне з наймолодших міст України.

Чорноморськ пов'язаний із загальною мережею автомагістралей області.

У місті здійснено чітке зонування території: промислові райони розташовані вздовж лиману, житлові райони – уздовж моря, між ними широка смуга зелених насаджень. Приморська зона міста добре облаштована для відпочинку.

Денна температура повітря в липні +32,5 °С. Випадає 386 мм опадів на рік.

Станом на 01.01.2017 року чисельність наявного населення Чорноморської територіальної громади становила 72580 чоловік. Національний склад: українці, росіяни, білоруси, болгарари, молдавани, вірмени, поляки і представники інших національностей.

ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Найдавнішим відомим місцем облаштування людей на території сучасного Чорноморська є багатошарове поселення Старе Бугово, розташоване на березі моря в районі прикордонної застави. У 1992 р. Буго-Дністровською експедицією Інституту археології НАН України на ньому були виявлені залишки житла епохи пізньої бронзи, що датовані близько Х ст. до н. е. Пізніше, вже в IV - III ст. до н. е. тут жили греки, що побудували оборонну споруду і маяк.

У 1927 р. у районі винрадгоспу ім. Таїрова було знайдено кілька фрагментів амфор V - IV ст. до н. е., а наприкінці 1960-х років у с. Сухий Лиман - мідна ольвійська монета приблизно того ж часу. Не виключено, що в цьому районі в античну епоху існували невеликі грецькі поселення - «емпорії», мешканці яких вели торгівлю з місцевими племенами скіфів і сарматів. Останні залишили про себе пам'ять у виді курганів, розкиданих по навколишніх степах. Кілька таких пам'яток відомі й на території, що належить тепер Чорноморську - у Приморському парку, на цвинтарі смт. Олександрівка й в інших місцях.

Цей благодатний край не обійшли своєю увагою і генуезькі торговці в XIV - XVII ст. Так, на карті «Таврики Херсонеської» Г. Меркатора, опублікованій в Амстердамі в 1609 р., відома генуезька колонія Джинестра (Ginestra) відзначена біля гирла правого берега Сухого лиману, хоча деякі дослідники намагаються зв'язати це невелике торгове містечко італійців з територією нинішньої Одеси.

Пізніше, протягом майже трьох століть до кінця XVIII ст., землі навколо Сухого лиману входили до складу Кримського ханства. Велику частину цього періоду тут кочували ногайські татари Едісанської орди. Однак після приєднання Криму до Російської імперії в 1783 р. сюди переселилися і кримські татари. Одне з їхніх сіл розташовувалося на березі лиману, на місці сучасного села Малодолинське.

Район, на території якого сьогодні розкинувся Чорноморськ, був тісно зв'язаний із історією запорізьких козаків. Вони неодноразово бували тут під час своїх численних військових походів XVI - XVIII ст., причому в документах Коша Запорізької Січі кілька разів

Док судноремонтного заводу на якому була побудована перша самохідна баржа, 1952 р.
The dock of shiprepairing plant which built the first self-propelled barge

ЧОРНОМОРСЬК

відзначається, що в так званих «кутах» між Хаджибесем і Дністровським лиманом когачі розводили породистих рослих коней. Так, у жовтні 1769 р. загін запорожців під керівництвом полковника С. Галицького захопив в околицях татарських аулів Буркут, Есебой і Камбаль більш 20 тис. коней, 1 тис. голів великої рогатої худоби, 180 верблюдів і кілька полонених. Примітно, що один з цих полонених «хлопчик Кутай син Черкесів» з аулу Буркут був подарований козаками самій Катерині II. Пізніше, у Санкт-Петербурзі, волею долі він став графом І. П. Кутайсовим.

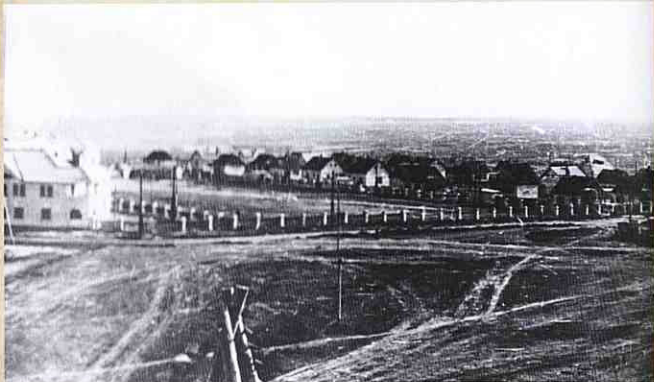
Після ліквідації Запорізької Січі в 1775 р. козаки кинулися сюди, на турецькі землі, рятуючись від так званих «милостей» російської імператорської влади. Вони використовували для рибальства Сухий лиман і сусідню частину Чорного моря.

Протягом порівняно короткого періоду, з 1789 по 1793 р., землі, що прилягають до Сухого лиману, безпосередньо входили до складу території, що належить Чорноморському козацькому війську. Це військо, що складалося головним чином з колишніх запорожців, протягом 1792-1793 р., за особистим наказом Катерини II, було переселено на Кубань, хоча багато козаків назавжди залишилися в околицях Одеси. У самому кінці XVIII ст. весь правий берег Сухого лиману аж до р. Барабой був відданий для поселення військовослужбовців - греків Одеського піхотного батальйону. У 1798 р. на карті капітана І. Беллінґса уперше відзначений хутір на місці нинішньої Олександрівки. Очевидно, він був заснований греками, а деякі їхні нащадки залишаються тут дотепер.

Уздовж морського узбережжя і по правому березі Сухого лиману в степовій зоні були розкидані Бугові хутори. Їхнє походження зв'язане з конкретною історичною особою - бойовим офіцером, греком за національністю Андрієм Бугою, що володів тут орними землями і побудував на свої кошти в 1814 р. першу будівлю церкви Успенія Божої Матері в Олександрівці.

У 1896 р. на хуторі Бугово вже було 10 дворів, працювали кілька рибних заводів. А в околицях лиману поступово склалися землеробські господарства. Швидше за все саме земельний наділ А. Буги і став згодом основою для створення першої місцевої сільгоспартілі, на колишній території якої нині знаходиться частина міста Чорноморська. Пізніше у цих місцях був створений рибальський кооператив «Червона стрілка».

Після революції, в лютому 1920 року, на хуторах створюється ревком, а трохи пізніше - Буговська рада робочих, селянських і червоноармійських депутатів. У 1927 році за клопотання жителів хутор Бугов був перейменований у Іллічівський. Через рік місцеві селяни організували тут кілька товариств із спільної обробки землі.

Панорама Іллічівська, 1953 р.
Panorama of the city of Illichivsk

Мирна праця людей була перервана в 1941 році Другою світовою війною. У перші місяці війни хутір Іллічівський опинився в найближчому тилу радянських військ, що вели важкі оборонні бої на підступах до Одеси. А з 19 серпня по 16 жовтня 1941-го лінія оборони вже проходила по берегах Сухого лиману. Тут на смерть стояли воїни легендарної 25-ї Чапаської дивізії, прикордонники, морські піхотинці.

Свідчення тому - не тільки розсіяні по степу братські могили воїнів але і численні сліди окопів і траншей на полях колишніх боїв, міни і снаряди, що й досі знаходять тут місцеві жителі.

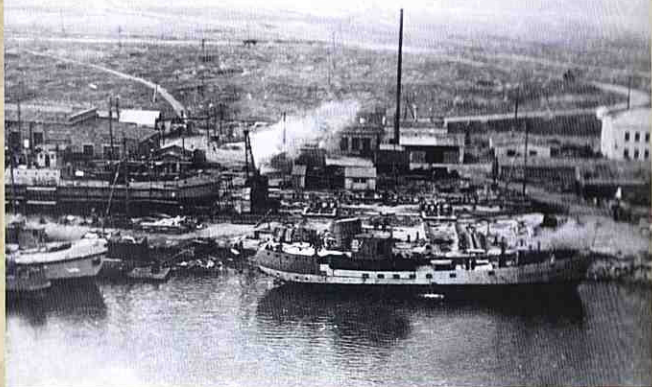
Після наказу Ставки про евакуацію військ оборонного району Одеси з метою посилення оборони Криму, в Одесі і прилеглих до неї територіях, у тому числі і в Іллічівському хуторі, був встановлений окупаційний режим Німеччини.

За роки фашистської окупації був зруйнований колгосп «Червона стрілка», вивезений хліб, худоба, спустошені поля. Лише 11 квітня 1944 року, наступного дня після звільнення Одеси, ворог був відкинутий від берегів Сухого лиману.

Докорінні зміни в історії регіону сталися в 1950 році після ухвалення рішення про споруду великого військового суднобудівельного заводу і робочого селища на берегах Сухого лиману. Вже наступного року перед колективом заводу було поставлено завдання почати виробництво несамохідних вантажних барж. Для цього Міністерство суднобудівельної промисловості СРСР відправило сюди декілька десятків фахівців з Калінінграду, Владивостоку, Миколаєва і інших міст. У серпні 1952 року селище, в якому жило близько 3000 чоловік, було віднесене до категорії селищ міського типу і отримало назву Іллічівськ. 21 січня 1953 року увійшла до експлуатації школа № 1 (вулиця Шкільна, нині вулиця Шевченко).

Становлення селища Іллічівськ, аж до будівництва в 1957 році порту, було викликано потребами основного підприємства – суднобудівельного заводу № 490, що визначило не лише розвиток, але і вигляд селища.

До серпня 1952 року селище міського типу Іллічівськ входило до складу Овідіопольського району Одеської області. Тоді багато питань, пов'язаних з життям мешканців селища, вирішувалися в Овідіополі органами районної влади. 11 серпня 1952 року Президія

*Панорама заводу, вид з моря, 1959 р.
Panorama of the plant from the sea*

Верховної Ради УРСР віднесла «населений пункт будівництва заводу № 490 Овідіопільського району Одеської області до категорії селищ міського типу, привласнивши йому назву Іллічівськ». Територіально новий населений пункт був включений до складу Кагановичського (з 10 березня 1958 р.) – Приморського району міста Одеса.

Коли стало зрозуміло, що основний порт на півдні України — Одеський торговельний не зможе в майбутньому справлятися з наростаючими зовнішньоторгівельними операціями і навантаженням, які зростали, по вантажообігу на своїх причалах і, зважаючи на сприятливі кліматичні і гідрологічні умови бухти в Сухому лимані, в 1956 році почалося будівництво століття. З будівництвом нового морського торговельного порту прискорилося будівництво міста. Таким чином в 18 км від обласного центру, на Сухому лимані, уздовж берегової лінії, в січні 1958 року були закладені перші сваї нового порту і міста, для того часу, який став відділенням Одеського порту і містом-спутником Одеси. Умови будівництва порту часом були несприятливі: мулистий ґрунт не дозволяв спорудження великокабаритних комунікацій, часті шторми ускладнювали роботу. Але завдяки ентузіазму робітників, інженерів, геологів всі перешкоди були здолані.

5 серпня 1958 року в новому порту пришвартувалося перше судно - пасажирський лайнер «Україна». Назва судна виявилася глибоко символічною, але тоді навряд чи хто-небудь з портовиків міг подумати, що йому доведеться жити в новій незалежній Україні. Таким чином, точною відліку початку виробничої діяльності Іллічівського МТП прийнято вважати 5 серпня 1958 р.

Спочатку порт на Сухому лимані був лише IV районом Одеського порту, але вже в січні 1961 року став самостійним портом «Іллічівськ», вантажообіг якого вже набагато перевищував вантажообіг Одеського порту. З часом, розширюючи свої економічні зв'язки, Іллічівський морський порт стає самостійним, одним з найбільших, працюючих круглий рік портом в північно-західному Причорномор'ї. Новий порт на Чорному морі і працівники Іллічівська змогли набагато збільшити вантажообіг через одеський морський вузол між Україною і багатьма країнами світу Азіатсько-тихоокеанського регіону.

Зростав порт — зростало і селище. 30 грудня 1962 року з утворенням нового — Київського району Одеси селище Іллічівськ увійшло до його складу. Із зростанням населення з'явилися п'ятиповерхові будинки, у відповідь на потреби населення був побудований ланцюг підприємств соціального обслуговування: промтоварний і два продовольчі магазини, колгоспний ринок, пункт побутового обслуговування. Проводиться асфальтування доріг, електрифікація селища. Ще восени 1958 років стало налагоджуватися автобусне сполучення з Одесою, на вулиці Будівельній відкрилася лікарня на 36 ліжок, в школі № 1 навчалася 650 дітей, а 150 хлопців і дівчат навчалися в школі робочої молоді. У 1960 році в

*Теплохід «Україна» – перше судно, яке увійшло в Іллічівський порт (5 серпня 1958 р.)
Ship «Ukraine» - the first ship that entered the port of Illichivsk*

ЧОРНОМОРСЬК

Іллічівську відкривається Держстрах, інтерклуб, філія Овідіопольської музичної школи. У 1962 році в місті була відкрита митниця.

У 1964 році згідно Постанови Ради Міністрів УРСР почалося будівництво на березі Сухого лиману ще одного — рибного порту, а вже наступного року вантажообіг порту міста Іллічівськ перевищував аналогічні показники Одеського порту. Рибпорт «Сухий лиман» в 1968 році був перейменований в Іллічівський рибний порт, який в 1972 році увійшов до складу «Антарктики». Також розширював свої кордони ІМТП. Зростає порт, зростає судоремонтний завод, розвивався рибний порт, будувалося селище. 15 червня 1967 року для підготовки необхідних для робіт кадрів ІСРЗ відкриває свій УКК. 1 вересня 1967 року своїх перших учнів прийняла середня школа № 2. У цьому ж році починає працювати база «Союзнештранс». Зростає і поширюється Іллічівськ. У 1969 році відкритий кінотеатр «Нептун», починає свою роботу філія фабрики імені Жанни Лябург; 1 вересня 1970 року відкривається школа № 3; на площі Праці був споруджений пам'ятник В. І. Леніну. У 1971 році відкривається Будинок піонерів і школярів, де працювало 9 кружків і займалося близько 300 дітей; 31 грудня 1971 року вийшов перший номер багатотиражної газети «Ильичевский судоремонтник».

12 квітня 1973 року Указом Президії Верховної Ради УРСР Іллічівськ був віднесений до категорії міст обласного підпорядкування.

Першим головою виконкому міста став Б. П. Тупіцин. У 1974 році в місті, на базі середньої школи № 3 відкривається спортивна школа. У цьому ж році була запущена електричка Іллічівськ — Одеса. У 1975 році 27 загиблих воїнів було перезаховано під Обеліском слави в Приморському парку, але не всі прізвища тоді були встановлені. У 2012 році була почата масштабна робота по уточненню списку воїнів, які загинули під час боїв за село Іллічівка (Бугово) 11—13 квітня 1944 року на території сучасного Чорноморська.

2 червня 1976 року порт починається будівництво міжнародної поромної переправи Іллічівськ — Варна, її будівництво було закінчене на кінець 1978 року. Рішенням Одеського виконкому № 159 від 22.03.1977 року село Александрівка (раніше Арнаутівка) отримало категорію селища міського типу і стало відноситися до міста Іллічівськ. У 1977 році в Іллічівську починає працювати міськвійськомат, в цьому ж році з метою культурного розвитку Іллічівська з використанням колекції вітчизняного фарфору, дарованого місту колекціонером А. М. Білим, був відкритий музей фарфору. У ньому налічувалося 420 експонатів XVIII—XIX століть. 2 квітня 1977 року вийшов перший номер «Чорноморського маяка» під редакцією С. С. Ільїна. У 1978 році торгівельна

Панорама порту, 1973 р.

Panorama of the port

Панорама вул. Данченка, 1977 р.
Panorama of street Danchenko

Урочисте відкриття спорткомплексу «Юність», 1978 р.
Inauguration of the sports complex «Youth»

CHORNOMORSK

areas» (the Decree came into force on the day following the day of its publication in the newspaper the «Voice of Ukraine» number 29 from 02.17.2016 y.), the city of Illichivsk on February 18, 2016, was renamed to the city of Chornomorsk. Also, according to the decision of the City Council of Chornomorsk of Odessa region, dated on 12.04.2016, the number 74 - VII «about conform to current legislation regulations enforcement agencies and utilities of Chornomorsk city council», the symbols of territorial communities, which contains the word «Illichivsk» (and its derivative) in all cases, should be replaced by the word «Chornomorsk» (and derivatives of it) in suitable cases.

The author of the new official symbols of the Chornomorsk (Illichivsk) is the City Council, a member of Ukrainian Heraldry Society, Yuriy Buzko.

In February the 14th, 2014, on the new route Illichivsk (Ukraine) - Khaidarpasha (Istanbul, Turkey) from the 5th ferry terminal of specialized ferry complex SC «Illichivsk commercial seaport» the first ship was moved. Thus opened its regular work car and truck ferry line. By this passage, the shipping company «Ukrferry» has opened a regular car and a freight ferry service Illichivsk (Ukraine) – Khaidarpasha (Istanbul, Turkey).

In September the 6th, 2014, was the grand opening of new attraction of Illichivsk – a huge staircase with colonnades. The opening coincided with a citywide holiday of flowers and gifts of nature, in which students presented to citizens various forms of installations of fresh flowers, dedicated to the light in Ukraine and to the different national customs.

The stairs were called the boundary between the past of the city and its future by the mayor V. Ya. Khmelniuk: *«Our city is audacious, powerful, and we will never allow anyone to do something worse than we do today. We will build modern hotels, water parks and other infrastructure on the coast of the city, to attract the tourists, so they will come to us, and the citizens of Illichivsk will be able to live prosperously and happily».*

In October the 15th, 2014, the shipping company «Ukrferry» has opened a new ferry line Illichivsk - Konstanssa (Romania) - Batumi (Georgia).

On the eve of the birthday of Honorary Citizen of Illichivsk and the man with a lot of special services to the city and country, Stanislav Kyrylovych Strebko, at the Sea Commercial Port of

*Приморські сходи міста Іллічівська
Prymorski stairs of the city of Illichivsk*

ЧОРНОМОРСЬК

Особливе значення приділяється стану магістралей, доріг і зовнішньому вигляду вулиць. За площею парків, скверів, зелених зон на одного мешканця Чорноморськ займає одне з перших місць серед міст Південної України. Проводжується планова системна робота зі створенням комфортних умов для мешканців міста. З цієї метою щороку з міського бюджету виділяються чималі кошти для ремонту більше 200 будинків, що знаходяться на балансі Комунального підприємства «Міське управління житлово-комунального господарства».

Саме Чорноморськ, починаючи з 2001 року визнаний кращим населеним пунктом по благоустрою і підтримці громадського порядку серед міст III категорії (населення від 50 до 150 тис. чоловік), за що Кабінет Міністрів України щорічно нагороджував місто кубком і дипломом I ступеня.

CHORNOMORSK

The emphasis is attached to the state of highways, roads and outside appearance of the streets. Chornomorsk takes one of the first places among the cities in the South of Ukraine for area of parks, gardens, green areas per inhabitant. Continuous systematic work for creation of comfortable conditions for the city's residents is constantly in progress. With this end in view, considerable funds from the city budget are allocated every year for the repair of more than 200 houses, which are on the balance of the municipal enterprise «City Administration of Housing and Communal Services».

Namely Chornomorsk, since 2001, has been recognized as the best populated locality for improvement and maintenance of public order among cities of the category III (population from 50 to 150 thousand people), for which the Cabinet of Ministers of Ukraine annually awarded the city with a Cup and Diploma of the 1st degree.

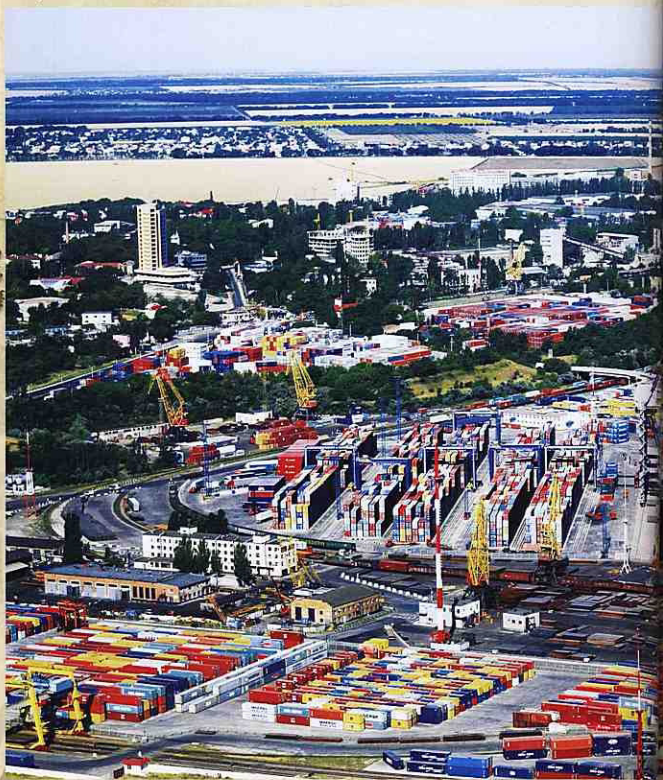
ЧОРНОМОРСЬК

За роки незалежності нашої держави Чорноморськ зумів перетворитися на великий портово-промисловий центр Одещини та України в цілому.

Як потужний портово-промисловий центр, Чорноморськ поширює зону свого соціально-економічного впливу на інші регіони, в першу чергу на Миколаївську та Херсонську області.

Новий статус Чорноморськ набув, по-перше, за рахунок оптимального використання свого унікального географічного розташування, з іншого боку – за рахунок розумної внутрішньої політики місцевої влади, яка зуміла виділити пріоритети в обранні стратегічних шляхів розвитку міста та направила їх на розвиток економіки та створення інфраструктури міста.

Транспортний комплекс як і раніше є одним з головних напрямків економічного розвитку міста.

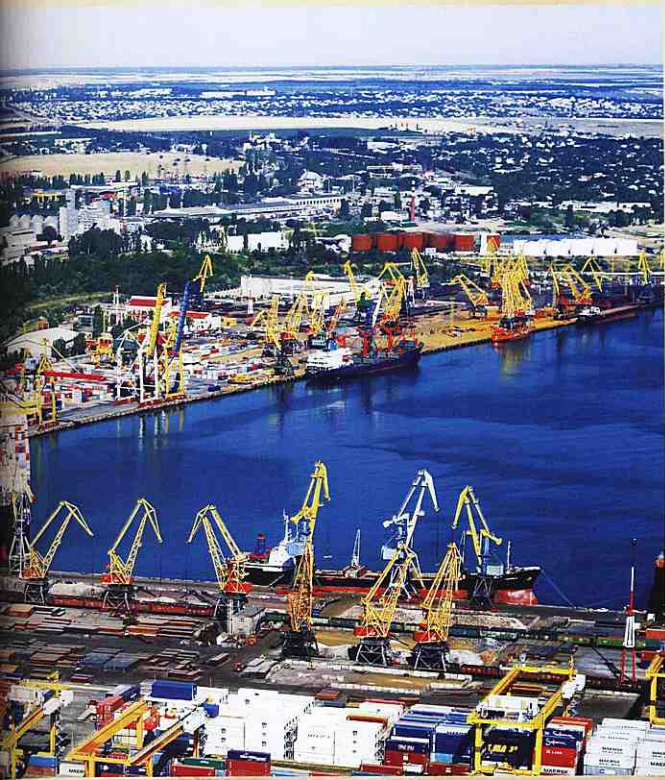
CHORNOMORSK

During the years of independence of our state, the Chornomorsk was able to turn into a big port and industrial center of the Odessa region and Ukraine as a whole.

As a powerful port and industrial center, Chornomorsk extends its area of socio-economic impact to other regions, primarily to Mykolayiv and Kherson regions.

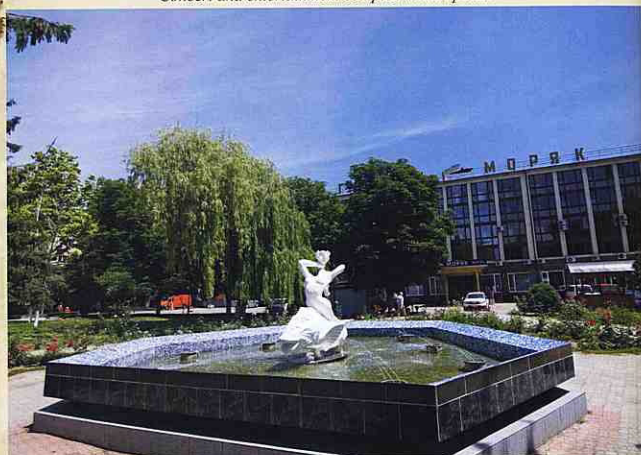
Chornomorsk obtained its new status, firstly, due to the optimal use of its unique geographical location, on the other hand, due to the reasonable internal policy of local authorities, which managed to prioritize the strategic development of the city and directed it to the development of the economy and the city's infrastructure.

The transport complex still has one of the main directions of the city's economic development.

Концертно-розважальний комплекс «Метрополіс»
Concert and entertainment complex «Metropolis»

Готель «Моряк»
Hotel «Moriak»

CHORNOMORSK

Готель «Фонтан»
Hotel «Fontan»

Кемпінг «Україна»
Camping «Ukraina»

КУЛЬТУРА. СУСПІЛЬСТВО. ОСВІТА. ДУХОВНІСТЬ

На території міської ради існує розвинена мережа закладів культури. Культурно-просвітницьку діяльність в м. Чорноморську здійснюють 11 закладів цього профілю, які функціонують за рахунок міського бюджету відповідно до Закону України «Про культуру» і складають базову мережу установ культури міста.

З метою задоволення духовних та культурних потреб громадян в місті працюють:

- Палац культури м. Чорноморська, Олександрівський Будинок культури, Малодолинський Будинок культури, Бурлачобалківський клуб;
- Централізована бібліотечна система, до якої входять 5 бібліотек.

Загальний книжковий фонд бібліотек міста, (у тому числі три сільських), налічує майже 500 тисяч томів.

- КЗ «Дитяча школа мистецтв ім. Л. Нагасва м. Чорноморська»;
- Музей образотворчих мистецтв ім. О. Білого і його виставкова зала, який є перлиною півдня України та відомий унікальною колекцією імператорської порцеляни.

Вагомий вклад до культурного життя міста вносять творчі об'єднання, діяльність яких направлена на підтримку самодіяльних і професійних талантів.

Велику популярність серед творчих колективів України набули фестивалі та конкурси, які проводяться в місті, за кошти міського бюджету.

Влітку місто перетворюється в центр подієвого туризму. Одним із самих масштабних культурних подій в нашому місті стало постійне свято альтернативної музики, свободи, спілкування і творчості - Міжнародний фестиваль «Джаз Коктебель». Під час проведення фестивалю місто поринає в сучасні музикальні ритми, незабутні спекотні дні джазових імпровізацій і творчої свободи. На сценах фестивалю виступають музиканти з багатьох країн світу.

Історія Іллічівського морського порту наочно представлена в музеї, відкритому в 1970 році.

Ідея створити в порту власний музей, наділивши його великим значенням і великою виховною роллю як центра зосередження наочних матеріалів - експонатів з історії створення та виробничої діяльності в минулому і сьогоденні порту належала начальнику ІМТП Золотарьову Валентину Івановичу, з цією метою 23 березня 1970 був виданий наказ №218 «Про організацію музею історії Іллічівського морського порту».

Музей покликаний був стати активним джерелом просвітницької роботи, помічником в узагальненні та розповсюдженні трудових традицій колективу порту.

Першим завідувачем музею, Анатолієм Павловичем Замуруєвим було зібрано величезну кількість унікальних експонатів про заснування, будівництві та розвиток Іллічівського порту.

Основною метою створення музею було виховання молодих портовиків на трудових традиціях, любові і повазі до свого колективу, своєму підприємству, своїй країні.

У зібраному першим керівником музею матеріалі увічнено героїчну працю будівельників порту на Сухому Лимані - тих людей, які працювали на початковому етапі будівництва і розвитку підприємства і тих, хто прийшов їм на зміну.

Продовжив славний почин А. П. Замуруєва Кузесов Г. В., інспектор, пізніше - методист навчально-курсового комбінату ІМТП.

1 липня 1985 року відбулося урочисте відкриття музею після реконструкції і оформлення нової експозиції. Музей будували і оформляли силами портовиків.

У важкі для порту часи музей протягом 5 років був закритий. Лише в 1996 році зусиллями начальника порту Станіслава Кириловича Стребко, музей отримав друге дихання. Очолила його Міхєєва Єлизавета Йосипівна, присвятивши згодом 16 років

Експозиції музею ДП «Морськ»
Expositions of the museum SE «Comm

CHORNOMORSK

The history of the Illichivsk commercial sea port is clearly represented in a museum opened in 1970. The idea to create the museum in the port, giving it a great significance and a great educational role as the center of concentration of visual materials- exhibits on the history of creation and production activity in the past and present port belonged to the head of the ICSP Zolotarov Valentyn Ivanovych. For this purpose, on March 23, 1970 was issued an order № 218 «On the organization of the Museum of History of the Illichivsk Commercial Sea Port».

The museum destined to become an active source of educational work, an assistant in generalization and distribution of labor traditions of the port team.

The first curator of the museum was Anatolii Pavlovych Zamuruev, who has collected a huge number of unique exhibits on founding, construction and development of the Illichivsk port.

The main purpose of the museum foundation was to educate young port workers on labor traditions, love and respect for their team, company, country.

The collected material of the first museum curator immortalized the heroic work of the port builders in Sukhyi Lyman, the people who worked at the initial stage of the construction and development of the company and those who came to replace them.

Continuing the glorious initiation of Anatolii Pavlovych Zamuruev, Kuzvesov H. V, inspector, and later - a methodologist of the training and educational complex of the Illichivsk Commercial Sea Port.

On July 1, 1985 the opening of the museum took place after the reconstruction and design of the new exposition. The museum was built and designed by forces of the port workers.

In a difficult time for the port the museum has been closed for 5 years. Only in 1996, with the efforts of the Master of the Port Stanislav Kyrylovych Strebko, the museum received a second breath. Mikhicieva Yelyzaveta Yosypivna was at the head, dedicating later 16 years of her life to the further development of the museum of the Illichivsk Sea Commercial Port.

Музей історії торговельного порту «Чорноморськ»
Museum of the history of the port «Chornomorsk»

Один із залів музею ДП «Морськ»
One of the halls of the museum of DP «Morsk»

МІСТО ПАРКІВ ТА ФОНТАНІВ

Чорноморськ — місто-курорт! За площею парків, скверів, зелених зон на одного мешканця Чорноморськ займає одне з перших місць в Південній Україні. В місті велика увага приділяється дозвіллі та відпочинку. Пляжі, що протягнулися на 12 кілометрів уздовж моря підтримуються в чистоті та порядку. Місто спроектоване компактно та зручно. Транспортні розв'язки з'єднують між собою торговельні центри, місця відпочинку та житлові райони. Це сприяє збільшенню туристів в літній сезон, який продовжується з травня по жовтень. У цей період населення Чорноморська практично потроюється.

Транспортний зв'язок з Одесою дозволяє менш, ніж за годину потрапити в місто.

Відпочинок в Чорноморську приваблює тих туристів, хто полюбляє спокійну атмосферу південного курортного містечка. До їх послуг – тепле Чорне море, відмінні доглянуті пляжі, яскраве сонце, достаток літніх дарів південного регіону України. Водні прогулянки тут можна здійснити на водних велосипедах, яхтах, скутерах, або найняти човен для рибалки. На пляжах є майданчики для волейболу, тенісні корти.

У вересні 2012 року з дна Чорного моря був піднятий адміралтейський якір. Ця пам'ятка, що тепер належить Чорноморську, встановлена в Приморському парку. Її вага 5 тонн, вік - приблизно більше 100 років.

Відпочинок в Чорноморську прекрасно доповнить насолода від фонтанів. Їх величезна кількість у різних куточках міста.

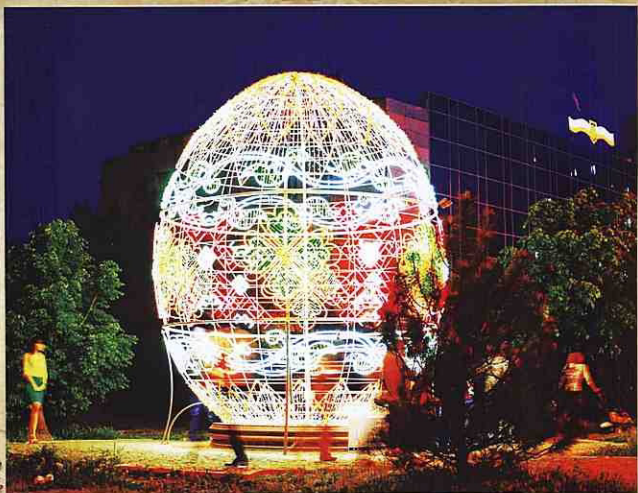
У багаточисельних міських парках можна прогулятися по тінистих алеях, отримуючи задоволення від навколишньої природи та морських пейзажів. На прибережній терасі розкинувся Приморський парк – улюблене місце відпочинку городян і гостей, а в самому центрі Чорноморська – парк «Молодіжний», біля входу в який встановлена скульптура засновника міста моряків – святого Іллі-пророка.

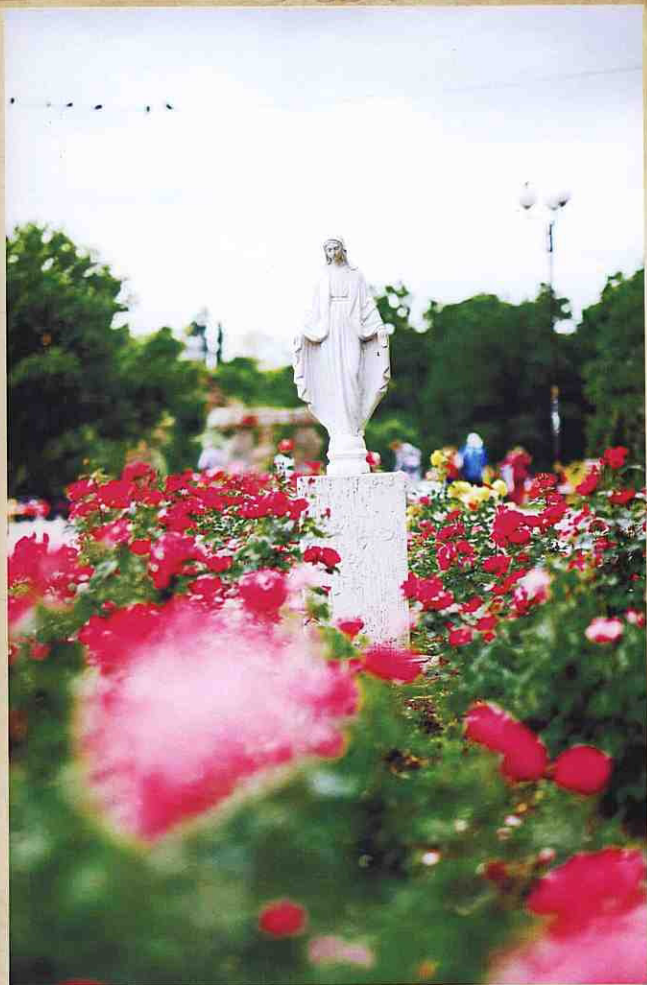
Вдень гостей Чорноморська притягує до себе тепле море і жарке південне сонце, а ввечері кафе, ресторани, нічні клуби нададуть можливість повеселитися від душі.

ЧОРНОМОРСЬК

ЧОРНОМОРСЬК

